

Regeringens proposition

2003/04:61

Svenskt deltagande i Förenta nationernas mission i Liberia

Prop.
2003/04:61

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 22 januari 2004

Marita Ulvskog

Laila Freivalds
(Utrikesdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen redogör regeringen för den senaste utvecklingen i Liberia, den humanitära situationen och det svenska engagemanget i Liberia, Förenta nationernas mission i Liberia (UNMIL), samt förberedelserna för ett svenskt deltagande i missionen med ett mekaniserat skyttekompani inom ramen för en irländsk bataljon. Regeringen föreslår att riksdagen medger att regeringen ställer en väpnad styrka bestående av högst 240 personer till förfogande för deltagande inom ramen för UNMIL under 12 månader.

Innehållsförteckning

Prop. 2003/04:61

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Ärendet och dess beredning.....	4
3	Den senaste utvecklingen i Liberia.....	5
4	Den humanitära situationen och det svenska engagemanget i Liberia..	6
5	Förenta nationernas mission i Liberia, UNMIL	7
6	Svenskt deltagande i UNMIL	9
7	Rättsliga frågor	10
8	Regeringens överväganden.....	11
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 januari 2004	13

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 240 personer till förfogande för deltagande inom ramen för Förenta nationernas mission i Liberia (UNMIL) under 12 månader.

Vidare föreslår regeringen att riksdagen beslutar att förkorta motions- tiden till fem dagar.

2 Ärendet och dess beredning

Den 18 augusti 2003 undertecknades ett fredsavtal mellan regeringen och de två rebellrörelserna i Liberia som förklarade slut på den långvariga konflikten i landet. Fredsförhandlingarna skedde under ledning av den västafrikanska samarbetsorganisationen ECOWAS, som beslutade att skicka en förtrupp till Liberia för att snabbt bidra till att stabilisera den oroliga situationen och få igång hjälpsändningar till civilbefolkningen. I avvaktan på ett beslut om att upprätta en egen styrka antog Förenta nationernas (FN) säkerhetsråd den 1 augusti 2003 resolution 1497 som auktoriserade den av ECOWAS ledda multinationella styrkan i Liberia.

På basis av generalsekreterarens rekommendationer i sin rapport den 11 september antog säkerhetsrådet den 19 september 2003 resolution 1509 som upprättar FN:s mission i Liberia (UNMIL) bestående av en styrka på 15 000 personer i syfte att stödja genomförandet av vapenvilan och fredsavtalet. Insatsen inleddes den 1 oktober 2003 då ECOWAS-styrkorna på omkring 3 500 personer integrerades i UNMIL. I början av januari uppgick truppstyrkan till omkring 8 350 personer. Full styrka förväntas uppnås i februari 2004 då insatsen kommer att vara FN:s största pågående insats.

Sverige fick redan innan resolution 1509 hade antagits informella förfrågningar från FN om att bidra med trupp till Liberia. Vidare visade Irland, som beslutat att bidra med omkring 450 personer i en reducerad bataljon med stabs-, skytte- och trotskompani, tidigt intresse att samverka med ett svenskt förband på marken. Den 30 oktober 2003 anmodades Försvarsmakten att lämna en bedömning av förutsättningarna för en svensk insats bl.a. i Liberia. På basis av Försvarsmaktens svar anvisade Regeringskansliet den 17 november Försvarsmakten att planera och vidta förberedelser för en insats i Liberia med upp till ett mekaniserat skyttekompani samt att även redovisa alternativ till utformning av en svensk styrka och en samlad riskbedömning av insatsområdet. Möjligheter till samverkan med den irländska bataljonen skulle härvid beaktas. Den 10–15 december genomfördes en rekognosceringsresa till Liberia. I enlighet med Försvarsmaktens förordande i sitt svar den 22 december gavs Försvarsmakten samma dag en kompletterande anvisning om att fortsätta planera och vidta förberedelser för en svensk insats med ett mekaniserat skyttekompani bestående av 231 personer inom ramen för den irländska bataljonen i UNMIL.

Den 9 januari 2004 överlämnade FN en formell förfrågan till Sverige att bidra med ett mekaniserat skyttekompani till UNMIL. Enligt förfrågan önskar FN att förbandet skall vara operativt i missionsområdet snarast möjligt, dock senast den 29 februari 2004.

Enligt Försvarsmakten kan förbandet kan vara redo för avtransport i början av februari 2004. Den irländska bataljonen är redan på plats i missionsområdet men bedöms vara fullt operativ först när det svenska skyttekompaniet är på plats. Bataljonen bedöms, beroende på dess höga kvalitet, vara viktig komponent i UNMIL:s verksamhet. Som en del av

styrkereserven kommer det svenska förbandet som en första uppgift vara en del av den förtrupp som skall bana vägen för och förbereda etablering av de mer stationära förbanden ute i landet. Eftersom denna etablering ute i landet till stor del kommer att ske under januari och februari månad har FN och Irland väddat om att det svenska förbandet skall vara på plats så snart som möjligt. Det är av största vikt att trupptillförseln inte försenas eftersom UNMIL måste hinna etablera närvaro i hela landet innan regnperioden börjar i maj månad och framkomligheten starkt begränsas. För att det svenska förbandet skall kunna vara på plats i missionen under februari månad föreslår regeringen att riksdagen beslutar om förkortad motionstid.

3 Den senaste utvecklingen i Liberia

Under åren 1989–1997 pågick ett inbördeskrig i Liberia. Omkring 150 000 personer, huvudsakligen civila, beräknas ha mist livet under de åtta år som stridigheterna pågick. FN:s observatörsmission i Liberia (UNOMIL) avslutade sitt arbete i och med fredsprocessens avslutande med fria val i juli 1997. Den forne rebelledaren Charles Taylor valdes då till ny president i Liberia. Samma år upprättade FN ett stödkontor för fredsbyggande i Liberia (UNOL) med uppgift att stödja en konsolidering av freden efter valet. FN:s arbete underminerades dock av regeringens och oppositionens oförmåga att komma överens i fundamentala frågor om landets styrning. Istället för försoning fortsatte vanstyret under Taylors ledning med systematiska övergrepp av mänskliga rättigheter samt diskriminering och förföljelse av politiska motståndare. Dessa omständigheter ledde till att nya stridigheter utbröt och har pågått sedan 1999 då rebellgruppen *Liberians United for Reconciliation and Democracy* (LURD) uppstod med mål att störta Taylor. Ett flertal av LURD-anhängarna tillhörde fraktioner från det första inbördeskriget som inte integrerats i den nya liberianska armén under Taylors ledning. I mars 2003 uppstod även en andra rebellgrupp, *Movement for Democracy in Liberia* (MODEL), med samma syfte som snabbt tog kontroll över de sydöstra delarna av Liberia.

Kriget i Liberia har starka regionala kopplingar och den osäkra situationen i landet har haft en negativ effekt på utvecklingen i hela Mano Riverunionen (Guinea, Liberia och Sierra Leone) samt Elfenbenskusten. Det första liberianska inbördeskriget medförde en stor flyktingström över gränserna och därefter har en ansevärd mängd med vapen, ammunition och stridande strömmat över gränserna i olika riktningar i syfte att stödja subversiv verksamhet i grannländerna. Liberia har ansetts utgöra epicentret av oroligheterna i regionen och har anklagats för att ha stött rebellrörelser både i Sierra Leone och Guinea. Liberia i sin tur har anklagat Guinea för att stödja LURD:s verksamhet i de norra delarna av landet genom tillförsel av vapen och ammunition. Liberianska stridande deltog i kriget som utbröt under hösten 2002 i Elfenbenskusten, som i sin tur anklagas för att ha legat bakom uppkomsten av den nya rebellrörelsen MODEL i Liberia. En lösning av konflikten i Liberia har varit en

förutsättning för kunna skapa stabilitet och fredlig utveckling i regionen. Eftersom fortsatt instabilitet i Liberia inte enbart riskerat att förlänga lidandet för den egna befolkningen utan även äventyrat de stora framgångar som skett i Sierra Leone och hotat att ytterligare destabilisera Guinea och Elfenbenskusten, har ihärdiga försök gjorts av det internationella samfundet att förhandla fram en fredlig lösning av konflikten.

Under våren och sommaren 2003 trappades stridigheterna i Liberia upp. Rebellgrupperna LURD och MODEL hade tagit kontroll över nästan 60 procent av landet och hotade att inta huvudstaden Monrovia. Den humanitära situationen var alarmerande med omkring en miljon internflyktingar utan tillgång till internationella hjälpsändningar. Med denna utgångspunkt gick regeringen i början på juni med på att sätta sig vid förhandlingsbordet i Accra, Ghana, med rebellgrupperna och den politiska oppositionen. Fredsförhandlingarna skedde under ledning av ordföranden för ECOWAS och ledde den 17 juni till ett avtal om eldupphör mellan parterna. Avtalet bröts dock av parterna och stridigheter fortsatte i flera områden. Under starkt tryck av det internationella samfundet avgick president Taylor och lämnade landet den 11 augusti, varefter parterna den 18 augusti slutligen enades om ett fredsavtal som förklarar kriget avslutat och banar vägen för en övergångsregering som skall leda landet fram till allmänna val om två år. I fredsavtalet ber parterna vidare att FN skall skicka en styrka till Liberia under kapitel VII i FN-stadgan för att stödja övergångsregeringen och genomförandet av fredsavtalet.

Den 14 oktober installerades den nationella övergångsregeringen som består av representanter från samtliga parter i konflikten och leds av ordföranden Gyude Bryant, en affärsman från Monrovia. Även övergångsparlamentet har påbörjat sitt arbete. Läget på marken i Monrovia har varit stabilt med undantag för stridigheter som utbröt den 7 december i samband med att UNMIL påbörjade avvapning av forna regeringssoldater. Trots att Monrovia nu har deklarerats vara en vapenfri zon kan läget i huvudstaden förväntas vara fortsatt instabilt till dess att avvapningsprocessen är fullt genomförd. UNMIL har påbörjat viss patrullering i områden utanför Monrovia men fortfarande är stora delar av landet otillgängliga vilket innebär att situationen i dessa delar är svårare att uppskatta. Uppgifter om sporadiska stridigheter, plundring, övergrepp och andra brott mot vapenvilan ute i landet förekommer dock, vilket kan förväntas fortsätta tills dess att UNMIL fullt ut har etablerat sin närvaro.

4 Den humanitära situationen och det svenska engagemanget i Liberia

Den humanitära situationen i Liberia förvärrades kraftigt under vårens och sommarens stridigheter. Den sedan tidigare lidande civilbefolkningen har varit direkt utsatt för stridigheterna vilket ledde till uppåt en miljon

internflyktingar i landet. Över 1,7 miljoner personer antas vara i behov av humanitärt stöd.

Undertecknandet av fredsavtalet den 18 augusti 2003 och efterföljande internationell trupp närvaro har inneburit ökade möjligheter till distribution av humanitärt bistånd. Tillträdet till nödlidande är dock fortfarande bristfälligt och många hjälporganisationer har svårt att arbeta utanför Monrovia. En förbättrad säkerhetssituation utanför Monrovia är en förutsättning för att kunna hantera den humanitära situationen i landet. UNMIL har mandat att även bidra till att säkerställa humanitärt stöd och främja mänskliga rättigheter, varför möjligheterna för ett intensifierat humanitärt arbete förväntas öka när full styrka är på plats under första delen av 2004.

FN:s konsoliderade appell för Liberia på 69 miljoner US-dollar för 2003 mötte svagt gensvar från givarna. Enligt den konsoliderade appellen för 2004 uppgår hjälpbehovet för Liberia till 137 miljoner US-dollar. Därtill kommer behov av matleveranser till Liberia på 40 miljoner US-dollar som presenterats under den konsoliderade appellen för Västafrika. En givarkonferens för Liberia planeras att hållas i New York i början av februari 2004, under ledning av FN, Världsbanken och USA.

Det svenska humanitära biståndet direkt till Liberia uppgick under år 2003 till 36 miljoner kronor. Biståndet kanaliseras genom FN, internationella organisationer och kyrkor och går bl.a. till att stödja internflyktingar i flyktinglägren, hälso- och sjukvård, utbildning samt jordbruksinsatser. Vidare lämnade Sverige under år 2003 stöd uppgående till 23 miljoner kronor åt organisationer som arbetar med regionen Västafrika, bl.a. Läkare utan gränser.

Under sommaren 2003 lämnade regeringen ett bidrag om 10 miljoner kronor till den ECOWAS-ledda multinationella styrkan i Liberia. Regeringen beslutade i december att lämna ett bidrag om 4 miljoner kronor till FN:s utvecklingsfond (UNDP) för dess program för avvapning, demobilisering, rehabilitering och återanpassning.

Kabinettssekreteraren Hans Dahlgren är sedan juli 2001 EU-ordförandeskapets särskilde representant för Mano Riverunionen. I kabinettssekreterarens mandat ingår bl.a. att främja dialogen mellan länderna, att stödja en fredlig utveckling i regionen och att samverka med FN. Som EU-ordförandeskapets representant är kabinettssekreteraren, tillsammans med ordföranden för ECOWAS, även ordförande i den Internationella kontaktgruppen för Liberia (ICGL) som upprättades i september 2002 i syfte att samordna och öka FN:s och det internationella samfundets ansträngningar för en fredlig lösning i Liberia. Genom kabinettssekreterarens viktiga uppdrag spelar Sverige en framträdande roll för att nå en lösning av konflikten.

5 Förenta nationernas mission i Liberia, UNMIL

I ett brev till ordföranden för FN:s säkerhetsråd den 28 juni 2003 rekommenderade FN:s generalsekreterare att en multinationell styrka

skulle skickas till Liberia för att få stopp på den negativa utvecklingen i landet. ECOWAS fattade strax därefter ett principbeslut om att skicka en förtrupp till Liberia för att bidra till att stabilisera situationen och underlätta ett överlämnande av makten från president Taylor. Genom resolution 1497 den 1 augusti 2003 auktoriserade säkerhetsrådet upprättandet av den av ECOWAS ledda multinationella styrkan i Liberia och förklarade samtidigt sin beredskap att upprätta en efterföljande FN-styrka per den 1 oktober 2003.

På grundval av generalsekreterarens rekommendationer i sin rapport den 11 september antog säkerhetsrådet den 19 september 2003 resolution 1509 som upprättar FN:s mission Liberia (UNMIL), bestående av en militär styrka på upp till 15 000 personer, inklusive upp till 250 militär-observatörer och 160 stabsofficerare, upp till 1 115 civilpoliserna samt civil personal. Resolutionen antogs under kapitel VII i FN-stadgan och anger som UNMIL:s fyra huvudsakliga uppgifter att 1) stödja genomförandet av avtalet om eldupphör, 2) underlätta humanitär verksamhet och främjande av mänskliga rättigheter, 3) stödja reformering av säkerhetssektorn, samt 4) stödja genomförandet av fredsavtalet.

Den 1 oktober 2003 tog UNMIL över ansvaret för den fredsbevarande verksamheten i Liberia och de omkring 3 600 man i ECOWAS styrkor från Benin, Gambia, Ghana, Guinea-Bissau, Mali, Nigeria, Senegal och Togo integrerades i UNMIL. I början av januari 2004 uppgick styrkan till omkring 8 350 personer. Ett flertal länder har erbjudit truppbidrag till UNMIL men tillförseln av trupp har gått långsammare än förväntat. Enheter från Bangladesh, Irland, Nepal, Nederländerna, Pakistan och Filippinerna är på plats och ytterligare truppbidrag förväntas från Pakistan, Bangladesh, Etiopien, Kina, Namibia, Jordanien och Ukraina. Enligt generalsekreterarens rapport från den 15 december 2003 förväntas full styrka uppnås under februari 2004.

Genom resolution 1509 har UNMIL fått ett brett, flerdimensionellt mandat med uppgifter som sträcker sig från omedelbara säkerhetsfrämjande åtgärder till mer långsiktigt stöd till återuppbyggnad av landet. UNMIL anses vara den första mission där FN fullt ut dragit lärdomar från tidigare insatser i bl.a. Somalia och Sierra Leone och omsatt rekommendationerna i den s.k. Brahimirapporten i praktiken. Den militära styrkan är omfattande och robust, en betydande civilpolis-komponent har fått ansvar att bygga upp den nationella poliskåren och mandatet omfattar även andra delar av rättskedjan, som att bidra till att stärka förvaltning, domstolar och kriminalvård. I UNMIL:s mandat ingår även att främja humanitär verksamhet och skydd av mänskliga rättigheter och inom missionen finns särskilda funktioner för att hantera frågor om barnsoldater och kvinnors utsatthet.

En av UNMIL:s viktigaste uppgifter är att bistå i arbetet med avvapning, demobilisering, reintegrering och återanpassning (s.k. DDRR) av samtliga stridande parter. En framgångsrik DDRR-process är en förutsättning både för att få stopp på stridigheter och övergrepp på kort sikt men även för att hindra att konflikten på längre sikt återuppstår, såsom har skett tidigare. UNMIL har tillsammans med andra FN-organ och internationella organisationer arbetat fram en handlingsplan för DDRR-processen, enligt vilken antalet stridande som skall avväpnas

uppskattas till omkring 40 000. En stor del av dessa är barnsoldater. Den första fasen av DDRR-programmet inleddes den 7 december. I samband med öppnandet av avvärpningscentret utanför Monrovia utbröt oroligheter och forna regeringssoldater öppnade eld i frustration över beskedet att den ekonomiska ersättningen inte skulle betalas ut förrän efter demobilisering. Efter denna stapplande start har UNMIL gjort ett uppehåll i processen, som skall starta på nytt den 20 januari efter att mer trupp har tillförts missionen. Bland annat mot denna bakgrund har generalsekreteraren i sin rapport den 15 december understrukt behovet av att skynda på deployeringen av trupp till UNMIL och uppmanar bidragsländerna att hantera frågan skyndsamt.

6 Svenskt deltagande i UNMIL

Försvarsmakten har förordat ett svenskt bidrag med ett mekaniserat skyttekompani ur Försvarsmaktens beredskapsbataljon för internationella insatser, IA 03. Vidare tillkommer ett antal stabsmedlemmar på bataljonsnivå, en underhållsenhet samt en nationell understödsdel. Totalt uppgår det föreslagna förbandet till cirka 231 personer. Förhandlingar har inletts med det irländska försvarsministeriet och enligt planeringsförutsättningarna skall det svenska förbandet ingå som en enhet i den irländska bataljonen. Den irländska bataljonen kommer att utnyttjas som UNMIL:s reserv- och snabbinsatsstyrka. Bataljonen kommer vara placerad i Monrovia men förutses verka i hela missionsområdet under de olika faserna av UNMIL:s verksamhet. Uppgifterna för det svenska förbandet omfattar bl.a. att utgöra förtrupp under UNMIL:s styrkeuppbyggnad, genomföra bevakningsuppgifter, svara för säkerhet i samband med DDRR-processen, skydda underhållsvägar inom missionsområdet, samt inom ramen för den egna förmågan även skydda civila. Med hänsyn till konfliktens regionala kopplingar kan UNMIL:s – och därigenom också det svenska förbandets verksamhet – framöver komma att utvidgas till grannländerna Sierra Leone, Guinea och Elfenbenskusten, bl.a. för att hindra flöden av vapen och stridande över gränserna. En sådan geografisk utvidgning på marken kräver självfallet en motsvarande utvidgning av det folkrättsliga mandatet. Viss logistik och underhållsstöd till UNMIL förutses redan i nuläget ske från vissa grannländer eller andra länder.

Försvarsmakten bedömer att risken för svensk trupp att bli engagerad i direkta stridigheter varierar beroende av var i Liberia förbandet är verksamt samt vilka situationer förbandet ställs inför. I Monrovia bedöms risknivån som låg medan risknivån på landsbygden bedöms som högre. De största hoten mot personal i området utgörs av trafiksituationen, hälsofaror samt klimatförhållanden. Hotet från infektionssjukdomar är påtagligt men kan reduceras med adekvat medicinsk profylax, utbildning samt fälthygien. Därutöver utgör kriminella element samt okontrollerad eldgivning av personer eller grupperingar som är missnöjda med DDRR-processen ett hot mot förbandet.

Regeringen beräknar att totalkostnaden för insatsen uppgår till högst 338 miljoner kronor för en insats under 12 månader. Av kostnaderna har 8 miljoner kronor utfallit under 2003, 285 miljoner kronor beräknas utfalla under 2004 och 45 miljoner kronor under 2005. Utgifterna skall belasta det under sjätte utgiftsområdet anvisade anslaget 6:1 Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.

Sverige deltar redan med fyra stabsofficerare samt sex civilpoliser i UNMIL. Under oktober månad tjänstgjorde fyra svenskar i Liberia inom ramen för *Standby High-Readiness Brigade* (SHIRBRIG) som svarade för ett tillfälligt högkvarter i Monrovia till dess att UNMIL:s ordinarie högkvarter var i funktion den 1 november.

7 Rättsliga frågor

Av 10 kap. 9 § regeringsformen framgår bl.a. att riksdagens medgivande krävs för att en svensk väpnad styrka skall kunna sändas till ett annat land om inte ett medgivande enligt lag eller skyldighet enligt en internationell överenskommelse som riksdagen godkänt föreligger. Det av regeringen föreslagna svenska bidraget till UNMIL består av ett mekaniserat skyttekompani ur Försvarsmaktens beredskapsbataljon för internationella insatser, IA 03. Förbandet kommer att vara beväpnat och såsom en del av styrkereserven och snabbinsatsstyrkan kommer förbandet kunna användas obegränsat för uppgifter inom ramen för UNMIL:s mandat. Styrkan är således en väpnad styrka i regeringsformens mening.

Eftersom en skyldighet att delta i operationen, grundad på en internationell överenskommelse som riksdagen godkänt, inte föreligger i detta fall krävs riksdagens medgivande till insatsen om regeringens befogenhet att besluta om insatsen inte är medgiven i lag. Riksdagen har i två lagar bemyndigat regeringen att besluta om att sända svensk väpnad styrka utomlands. Lagen (1994:588) om utbildning för fredsfrämjande verksamhet är inte tillämplig i detta fall. Enligt lagen (1992:1153) om väpnad styrka för tjänstgöring utomlands får regeringen på begäran av FN ställa en väpnad styrka till förfogande för fredsbevarande verksamhet utomlands. Trots att samtliga parter i konflikten lämnat samtycke till närvaron av FN-styrkan i Liberia har UNMIL fått ett mandat under kapitel VII i FN-stadgan. Detta innebär att UNMIL även har fått mandat att vidta åtgärder av fredsframtvingande natur, inklusive en rätt till våldsanvändning som går utanför traditionella fredsbevarande styrkors rätt till självförsvar. Eftersom den svenska styrkan inte ställs till UNMIL:s förfogande enbart för fredsbevarande verksamhet, krävs att riksdagen lämnar medgivande till insatsen.

De administrativa förutsättningarna för svenskt deltagande i UNMIL kommer att regleras genom ett avtal (*Memorandum of Understanding*) mellan Sverige och FN. Förhandlingar om ett sådant avtal påbörjades den 13 januari 2004 i New York. Vidare kommer de interna förhållandena mellan det svenska bidraget och den irländska bataljonen att regleras i ett

liknande avtal. Dessa förhandlingar förväntas slutföras under januari månad. Prop. 2003/04:61

8 Regeringens överväganden

Regeringens förslag: Riksdagen medger att regeringen ställer en svensk väpnad styrka bestående av högst 240 personer till förfogande för deltagande inom ramen för Förenta nationernas mission i Liberia (UNMIL) under 12 månader.

Skälen till regeringens förslag: Fredsavtalet från sommaren 2003 och inrättandet av den nya övergångsregeringen i oktober samma år utgör en unik chans att få ett slut på den fjorton år långa konflikten i Liberia. Förutom att konflikten har inneburit ett enormt lidande för den egna civilbefolkningen har situationen i Liberia haft ett negativt inflytande på utvecklingen i regionen som helhet. I grannländerna Sierra Leone och Elfenbenskusten pågår fredsprocesser med ett betydande internationellt engagemang och i Guinea är den politiska stabiliteten bräcklig. En lösning av konflikten i Liberia är en förutsättning för en fredlig utveckling i hela Västafrika. Utan ett helhjärtat internationellt engagemang i Liberia riskeras FN:s omfattande fredsfrämjande investeringar i Sierra Leone och Elfenbenskusten att gå om intet och regionen riskerar att falla tillbaka i en spiral av krig och våldsamheter.

FN-missionen i Liberia är nydanande. Genom ett brett, flerdimensionellt mandat har UNMIL getts möjlighet att ta ett helhetsgrepp över säkerhet och utveckling i Liberia i enlighet med erfarenheter från tidigare FN-insatser och rekommendationerna i den s.k. Brahimirapporten. Men för att UNMIL skall kunna genomföra sitt mandat krävs att medlemsstaterna ställer upp med resurser i form av kvalificerade och robusta truppbidrag. Irland bidrar med en reducerad bataljon på omkring 450 personer och det finns ett starkt behov av att förstärka det irländska bidraget för att UNMIL skall få en kraftfull reservbataljon och snabbinsatsstyrka. Ett svenskt bidrag med ett mekaniserat skyttekompani på upp till 240 personer är ett starkt efterfrågat bidrag till UNMIL och den irländska bataljonen. Ett kvalificerat svenskt förband med god tradition och förmåga av fredsbevarande uppträdande, utrustat med moderna pansarskyttefordon, skulle utgöra ett viktigt bidrag till missionen.

Enligt senare års trend har utvecklingsländer i huvudsak stått för truppbidrag till FN:s fredsbevarande missioner och EU och andra västländer har kritiserats för att inte delta i FN:s verksamhet på marken. Förra året bröt Sverige trenden genom att vara det första EU- eller västland att delta med militär trupp i FN-missionen i Demokratiska republiken Kongo. Insatsen väckte stor uppmärksamhet och kan ha bidragit till ett ökat intresse bland andra EU-länder för fredsbevarande insatser i Afrika. Genom en insats i Liberia visar Sverige sitt fortsatt starka engagemang för konfliktförebyggande och hantering av afrikanska

konflikter, i enlighet med svensk Afrikapolitik. Insatsen är dessutom ett sätt att i konkret handling demonstrera det starka svenska stödet för FN:s fredsbevarande verksamhet. Slutligen är det av svenskt intresse att delta med det föreslagna förbandet, som är anmält till FN:s styrkeregister UNSAS, för att visa på Sveriges vilja att delta med till registret anmälda förband, samt för att dra lärdomar av de erfarenheter som Försvarsmakten erhåller i samband insatser med dessa förband i internationella fredsfrämjande operationer.

Utrikesdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 januari 2004

Närvarande: statsrådet Ulvskog, ordförande, och statsråden Freivalds, Sahlin, Östros, Messing, Lövdén, Ringholm, Bodström, Sommestad, Karlsson, Lund, Nykvist, Andnor, Nuder, Hallengren, Björklund

Föredragande: statsrådet Freivalds

Regeringen beslutar proposition 2003/04:61 om svenskt deltagande i Förenta nationernas mission i Liberia.